

MAGYARI HÍR

HUNGARIA
Tp.

T. „Dunaposta“

BUDAPEST
Postafiók 151.

Igazgató és felelőszerkesztő:
dr Paál Árpád

Laptulajdonos: **SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R-T.**
Törvényszéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr Gyárfás Elemér**

Tiltakozó jegyzékek Danzig város szenátusa és a lengyel főbiztos között

Önvédelemből történt-e július 20-án a lengyel határőr lelöveteése. — Vita a július 24-iki határsértés miatt

Danzigból jelentik: Chodacky, lengyel főbiztos a danzigi szenátusban csütörtökön jegyzéket nyújtott át, melyben Budjievicz lengyel határőr július 20-án történt lelöveteése körülményeivel foglalkozik. A jegyzék visszautasítja azt az állítást, hogy a danzigi német vámőr részéről törvényes önvédelem volt a lengyel határőr elleni fegyverhasználat. Hangoztatja, hogy a lengyel területre behatolt három danzigi egyénnek a lengyel határőr felszólítására azonnal meg kellett volna állnia, nem pedig fegyverlövéllyel válaszolni. A lengyel kormány a

tettesek szigorú megbüntetését kívánja.

A lengyel főbiztos még egy jegyzéket nyújtott át csütörtökön a danzigi szenátusban. Ebben a jegyzékben a lengyel kormány válaszol a danzigi szenátus július 24-iki jegyzékére annak a határincidensnek az ügyében, melynek során a német jegyzék szerint lengyel határőrök nyomultak be danzigi területre s lövöldözés támadt a lengyel és a danzigi határőrök között. A lengyel jegyzék nem ismeri el az incidens megtörténtét.

Augusztus 4-ikétől október 25-ikéig szünetet tart az angol alsóház

Chamberlain biztosította a képviselőket, hogy a parlamentet azonnal összehívja, ha a szünetidő alatt a jelenlegi külpolitikai irányon változtatni kellene. — Csak föltevésnek minősítette, hogy augusztus első felében a német hadsereget mozgósítják

Londonból jelentik: Az alsóház szerda délutáni ülésén Chamberlain miniszterelnök közölte, hogy az angol törvényhozás augusztus hó 4-én kezdi meg nyári szünetét, de azt október 25-ike előtt összehívják, ha a közérdek úgy kívánja.

Greenwood munkáspárti és Sinclair liberális vezetők kérték a mostani ülészak meghosszabbítását, Chamberlain azonban megmaradt eredeti bejelentése mellett.

— Semmiféle okunk sincs — mondotta — annak feltételezésére, hogy abban az esetben, ha súlyos események történnek, ezek két, vagy három hét múlva, vagy valamilyen meghatározott időpontban következzenek be. Ugy hiszem, hogy a legjobb út, ha teljes figyelemmel kísérjük az események alakulását. Az alsóház legyen meggyőződve, hogy hatalmunkat

a reánk súlyosodó felelősség tudatában fogjuk gyakorolni.

Greenwood ezután azt a kívánságát fejezte ki, hogy a kormány biztosítsa az alsóházat, hogy az alsóház megkérdése nélkül nem tér el az utóbbi időben követett kormánypolitikától. Chamberlain kijelentette, hogy ha a jelenlegi külpolitikától eltérő határozatot hoznának, úgy a kormány összehívja az alsóházat.

Churchill szólt fel ezután.
— Értelmetlen dolog, — mondotta, — bejelenteni, hogy az alsóház október 25-ig szünetre megy, amikor tudott dolog, hogy a német hadsereg mozgósítását készítik elő augusztus első napjaira.

Chamberlain azt válaszolta, hogy Churchill felleveéséből indul ki és így felszólalására nem is adhat választ.

Még folyik a vita Molotovval a közvetlen és közvetett támadás fogalma fölött

Az angol és francia kormány katonai bizottságot küld Moszkvába

Moszkvából jelentik: Seeds moszkvai angol nagykövet, Strang angol kiküldött és a francia nagykövet csütörtökön délután újabb megbeszélést folytatott Molotov szovjet külügyi népbiztossal. A Press Association szerint ennek a tanácskozásnak főtárgya a közvetlen és közvetett támadás kérdése volt, különös tekintettel a balti államokra.
Az angol nagykövet közölte a népbiztossal,

hogy az angol kormány — Franciaországgal egyetértésben — katonai bizottságot küld Moszkvába a vezérkari megbeszélések megindítására.

A lap szerint a csütörtöki tárgyalások nagyfontosságúak voltak, de még további tárgyalásokra van szükség, hogy a végleges meg egyezés létrejöhessen.

A pénzkérdés a világfeszültségben

Elég hangos és furcsa érdekességű volt pár nappal ezelőtt az a hír, hogy az angol nagytőke ezermillió font sterling (körülbelül ezerötszáz milliárd lei) összegű kölcsönt kínál Németországnak, ha ez átszerelné magát a háborús felkészültségéből békeiparra, együttes kereskedelemre és az afrikai gyarmatok együttes kiaknázására. Később kiderült, hogy maga az angol kormány egyik miniszteri hatáskörű tagja, Hudson kereskedelemügyi államtitkár volt az, aki ilyen irányban tájékoztató megbeszéléseket folytatott, sőt rábeszélő tervezeteket terjesztett elő. Beszélgető társa pedig a német kormány egyik vezető tisztviselője volt, ugyanaz a Wohltat gazdasági tanácsos, aki Németország több újabb keletű külföldi gazdasági szerződését tető alá hozta.

Hogy az óriási kölcsöntervből csak furcsa érdekesség lett, az körülbelül annak tulajdonítható, hogy idő előtt kipattant és az ellenhatásokat felsorakoztatta. Hiszen a terv mögött mégis az a nagy lehetőség ködlött, hogy a háborús feszültség valami nagyszabású gazdasági együttműködésbe fog levezetődni; hogy tehát nem lesz háború. Már pedig éppen most írta meg F. Yeats-Brown őrnagy, az „Observer“ című tekintélyes angol folyóirat munkatársa az ő „Európai dzsungel“ című új könyvében, hogy úgy Chamberlain, mint Daladier és Bonnet béketörekvései kibékíthetetlen ellenfelekkel állnak szemben. Nem Németországban, hanem — a newyorki tőzsdén. Ezek az ellenfelek nem mások, mint „a baissierek (lefelé alkuvók), kik határidős üzleteikben a font és a frank értékesítésére spekuláltak, s tudják jól, hogy tönkre mennének, ha háború helyett a béke állapotának megszilárdulása állana elő.“

Tehát amint vannak a gazdasági életben békekivánó erők, éppen úgy vannak háborúra spekulálók is. És ezek olyan izgató anyagot tudnak beleszórni a gondolkozásba, hogy növeljék a háborúra vezető idegességeket, félreértéseket és túlzásokat. Jelenleg körülbelül úgy áll a helyzet, hogy a békekivánó és a háborúra spekuláló gazdasági erők túlságosan egyensúlyban tartják egymást, egyik éppen olyan erős, mint a másik, s nem tud bírni egymással. Emiatt feszült állapotban van mindakettő, s ezt a feszültséget érzi az egész világ.

Most olvashatjuk azt a legújabb hírt is, hogy Koc ezredes, a lengyel gazdasági küldöttség vezetője hazautazott Londonból, ahol a Lengyelországnak nyújtandó angol kölcsönről tárgyalt. Sikerült is elérnie, hogy az angol kincstári hivatal 8 és félmilliárd fontsterling összegű hitelért Lengyelország javára kezességet vállal, de csak hadianyagok szállításáért — az angol hadiipari vállalatoknál. Ez szép eredmény a hadiipar szempontjából, s Lengyelország korszerű katonai felszerelését is bizonyára lényegesen előmozdítja. Azonban Lengyelországnak nem annyira erre van szüksége, mint inkább arra, hogy pénzt értékesítse tegye, s ezzel a drágaságot és egyéb gazdasági alkalmatlanságait kiküszöbölje. Mikor tehát késznek ajánlkozott, hogy Németországgal szemben az angol fölényért kész háborút is vállalni, akkor egyúttal arra is számított, hogy Anglia ennek a fejében hajlandó lesz nemcsak fegyvert szállítani, de aranykészletet is adni a lengyel pénz-

érték feljavítására. A Koc ezredes vezetése alatt álló lengyel gazdasági bizottság tulajdonképpen ezt az aranykölcsönös kárta most megszerznie, s bizony ebben a világban nem végződtek sikerrel a tárgyalásai. Az angolok valami olyan föltételt állították föl, hogy menjen át angol kezelésbe a lengyel pénzügyek intézése, értékeljük alá a pénzt, s a lengyel pénzügyeket a font értékétől tegyék függővé, aztán ehhez képest a külkereskedelmet is angol irányítás alá vegyék.

Az „Ewening News” című angol lap a távozó küldöttségnek utána is kiáltja, hogy a brit aranytarték nem kimeríthető, s nem lehet minden olyan államnak, amelyiket Anglia garantált, egyúttal aranyat is adni. Viszont a másik lap, a szélső baloldali irányú „News Chronicle” az angol kincstári hivatal ellen fordul és táptatatlansággal vádolja, amiért a lengyelek aranykívánatával szemben olyan megrevennek mutatkozik. Vádolja az angol diplomáciát is, hogy a különböző irányok között tántorogva jár, s a lengyel kívánalom elleni megrevenésével kockáztatja a lengyelek Anglia iránti készségét. A két különböző lapvéleményből mintha a békés és háborús irányok huzavonáját lehetne kiolvasni.

Aztán az az angol-japán kiegyezés is igen érdekese a pénzkérdésben találja meg a maga igazi háttérét és megalapozását. Japán az általa elfoglalt kínai területen a saját pénzét akarja

vevőképessé tenni, úgy így a maga nagyipara számára biztosítsa onnan a nyersanyag állandó fölvételét és kivitelét. Ennek útjában állott az, hogy a kínai városok angol negyedeiben az angol pénz a kínai pénzt támogatta és a japán pénzt erőhöz jutni nem engedte. Ebből támadt a tiensini angol negyed ostromzár alá vétele, s a fenyegetés azzal, hogy hasonló japán zárlatot alkalmaznak a többi kínai városok angol negyedeiben is. Aztán ebből következett az az angol megfontolás, hogy Japán így mégis ki tudja zárni a kínai városokból az angol pénz befolyását, ami óriási üzleti veszteségeket okozhat. Tehát jobb lesz a japáni pénzzel a további közös üzletvitelben megegyezni.

Es most egyezség lesz Anglia és Japán között. Ezt némelyek úgy is magyarázzák, hogy ezzel Anglia felszabadította magát az európai hatékonyabb akciókra. De arra még inkább lehet magyarázni, hogy Anglia a békés üzleteket jobbnak tartja a háborús üzletknél. S ha ezt jobbnak tartja a Távolkeleten, körülbelül jobbnak fogja tartani Európában is. Mindenesetre az angol-japán egyezség igen fellebbantó világgosságot áraszt arra, hogy a világfeszültségek titka mennyire a pénzkérdésekben rejlik.

De a felsorolt összes esetekben észre kell vennünk ezt a nagy összefüggést. Ebből pedig sok tanulságot meríthetünk arranézve, hogy a sok fegyversörtetést és a szembenálló jelszavakat tulajdonképpen hogyan értelmezzük.

Pop Traian miniszter előadást tartott Nagyváradon az új alkotmányról

Nagyvárad. Saját tud. Csütörtök délután 5 órakor tartotta meg előadását a városháza nagytermében Pop Traian kincstári miniszter, a biharmegyei tanítók és országörparancsnokok tanfolyamának résztvevői előtt. Az előadáson megjelent Georgescu ezredes-prefektus, Chirila Augustin polgármester, az egyházak és a hatóságok képviselői és számos érdeklődő.

Barsanescu egyetemi tanár üdvözlő szavai után Pop Traian miniszter a román nép történelmi fejlődését ismertette, a fejedelemségekben és azok egyesülése után, egészen napjainkig. Nagy felkészültségű és történelmi tényekkel alátámasztott előadásban a miniszter ezután az alkotmány kialakulását elemezte, majd rátért az új alkotmány ismertetésére.

— Az új alkotmány — mondotta a miniszter — teljes egészében megváltoztatta az ország strukturáját, megszüntette a politikai pártokat, amelyek áldatlan harcokkal feldúlták az ország békéjét és rendjét, biztosította a békés fejlődést és megteremtette az ország egységét.

Pop Traian miniszter, Ófelsége II. Károly királyról beszélt ezután:

— II. Károly király nemcsak uralkodik, hanem kormányozza is az országot, — mondotta a miniszter. — A király nem a politikai pártok foglya, aki csak aláírja az aktákat, amelyeket elébe tesznek, hanem irányítja az ország ügyeit.

— A nép boldog, hogy megszabadult a politikai pártok hazugságaitól, erőszakoskodásaitól, a foglalkozás nélküli egyének terrorjától, akik egyéb híján, politikai pártok élére lendültek. A politikai pártok parlamentjében verekedtek a képviselők, az új alkotmány képviselőházában a tisztelet és a megbecsülés uralkodik, az objektivitás szelleme az irányító. Az új alkotmánynak kellett jönnie, hogy az ország hadseregének feiszerezése megkezdődjék és hozzá láthassunk határaink megerősítéséhez. Mindez húsz éven át késett és veszélyeztette országunk érdekeit. Ma már teljes erővel folyik a hadfelezérelés és megerősítettük országaink határait is, amelyeket minden erővel megvédünk.

Regény ujdonságok:

Bágyi: A kiválasztottak, kötve . . .	173 lej
Tóth: Pénztár 9—2-ig, kötve . . .	202 "
Foester: Amerika álma, füzve . . .	148 "
Kenneth: Északnyugati atjáró I. II. füzve . . .	297 "

Pop Traian ezután ismét Ófelsége II. Károly király érdemeiről beszélt, spontán elragadtatással emlékezett meg arról a kiapadhatatlan munkakészségről, amely az uralkodót jellemzi, majd Armand Călinescu miniszterelnök érdemeiről szólt, arról, az acélakaratról, amelynek a miniszterelnök tanubizonyosságát adta.

A megjelentek melegen ünnepelték az előadó minisztert.

A két vándor

Irtá: Gindele József

Régen volt, a ködbevesző ősidőkben; valahol messze a szumirok földjén, a nagy folyó partján feltűnt két vándor.

Mozdulatlanul ülve tevéiken bámultak az előttük elterülő pusztaságra; tekintetük azonban inkább befelé fordult „lelkük mély mámorába szédülve.”

Egy ideig gondolatokba merülve, némán tekintettek maguk elé, azután az egyik közülök megszólalt és halk hangon így kezdett beszélni:

— Elérkezett a búcsúzás órája; — ez az az óra, amikor el kell válnunk. Lélekben és szellemben elválaszthatatlan jobarátok, testvérek vagyunk; — együtt küzdöttünk és szenvedtünk, — azt hittük, hogy semmi sem tud bennünket egymástól elszakítani. . . . Most azonban elfogott bennünket a nagy vágy, egy ellenállhatatlan kívánság, amely erősebb a föld és élet szereteténél.

— Igen, ez a búcsúzás órája —, felelte a másik. . . . — A pusztá szült bennünket, a magánosság nevelt és lelkünk kezdetül fogva részese volt ennek a végtelenségnek, amely körülvesz bennünket. Évről-évre növekedett bennem a vágy saját szemimmel látni, az örökkévalót keresni. . . . Itten minden véges és változó. Hol lakik azonban az örök, hol a végtelen? — kérdezte az öregebbik.

— Odaát messze — messze; nézz magad körül, látásunk határan, ott, ahol az ég érintkezik a földdel, mint egy kristályfal vesz körül bennünket az ég kék boltozata. Már gyermekkorom óta mindig vágyódással és álmodozással tekintettem e titkos vonal felé s valami üzött-hajtott, egy kezemet rátegyem arra az égi falra. . . . Előtte a véges — gondoltam magamban —, mögötte a végtelen örök; innen mi emberek — túlnan az istenek. S azért csak azt az egyet kell megtennünk, nekem és neked is, hogy menjünk-menjünk, éjjel-nappal,

Müller Lajos S. J. művei:

Müller: Szent bilincsek	55 lej
" Szeressétek egymást	33 "
" A kereszti iskolája	90 "
" A kereszti diadala	144 "
" Harmatozatok egék	130 "
" Jertek, imádjuk	42 "
" Legyetek tökéletesek (II. k.)	35 "
" Ima és hivatás	15 "

KORDA R. T. KIADÁSA

Közkegyelmi rendelet készül a katonai törvényszékek által elítéltek részére

Bucurestiből jelentik: A nemzetvédelmi miniszteriumban királyi rendeletet állítottak össze. A rendelet széleskörű kegyelmet és büntetésleszállítást ad sok, a katonai törvényszék által elítélt egyénnek.

Előre megállapított műsor szerint kell játszani a nyilvános helyiségek zenekarának

Miniszteri rendelkezés a zeneszerzői érdekek védelmére

Kolozsvárról jelentik: Csütörtökön érkezett meg Szamos-tartomány királyi helytartóságához a művészetiügyi miniszterium legújabb rendelkezése, amely a zeneszerzői érdekek fokozott védelmét tartalmazza. A rendelet szerint a nyilvános helyiségekben működő zenekarok vezetőinek az Országos Zeneszindikátus által kiadott úrlapokon, mindennap pontosan fel kell tüntetniük az aznap lejátszott zeneszámokat és a darabok szerzőinek nevét. Amely zenekar ezt a kötelezettséget elmulasztja, elveszíti működési engedélyét. A művészetiügyi miniszterium ezzel a rendelettel akarja összeállítani az ország területén előadott zeneművek jegyzékét, hogy a Zeneszerzők Nemzetközi Szövetségéhez a jogos tantiémeket eljuttathassa.

év-év után, amíg oda nem érünk, ahol ég és föld egyé lesznek és azután újra — az égi fal mentén tapogatózva —, amíg oda nem érünk a nap fényes kapuja elé és azon át, tűzön és lángon áthatolva az örökkévaló istenség határtalan országába.

— Rajta tehát! én napnyugat felé fogom irányítani tevémet, te pedig indulj arafelé, amerre a nap felkél.

Igy váltak el egymástól a testvérek.

A nagy folyó mentén — a szumirok földjén — fejt térdére hajtva, összeesve, mint egy halálos beteg, fekete ruhákba göngyölve, sötét gondolatokba merülve önmagában ül egy ember. Arra gondol, hogy sok, sok évvel ezelőtt egy szép napon ezen a helyen vált el társától. Az egyik kelet felé, a másik nyugatra ment keresni a napkaput.

Fáradtan emelkedik fel a magános, fáradtan a szenvedéstől és kétségbeeséstől; — ekkor a vak-sötétségben lépések zaja hallatszik és egy vidám hang cseng feléje: — „testvér!” — s egy kar fonódik a válla köré, egy arc simul az övéhez. Ő azonban vadul visszalöki a másikat és keserűen felsóhajt:

— Így tehát nem marad már semmi remény?.. Te is visszajöttél erre az átkozott helyre, ahonnan elindultál mint én — hiába! Kétségbeesetten itt vártalak, de éltetted mégis a remény, hogy legalább te megtaláltad, amit kerestünk és eljutottál arra a helyre, ahol az ég földé, a föld meg mennyországággá lesz, kezdet rátetted a kristályos falra és átmentél a kapun, a végtelenség országába. Te úgy, mint én, nem érted el. Hosszú keserves években át vándoroltam, izzó tekintetemet állhatatosan arra a határvonalra függesztve, karjaimat vágyódva utána kitarva mentem, mentem, mint alvajáró. De hiába! bárhogy siettem, mindig előttem maradt, sohasem értem hozzá közelebb egy nyomorúságos lépéssel sem. S mégis tovább mentem volna pihe-nés nélkül, akár éietem végéig, ha nem következett volna be a leghorzasalmasabb. Egy reggel ugyanis amint magam köré tekintek, ott találok magam

Időjárás

A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Még élénk északnyugati szél, változó felhőzet, több helyen, főleg keleten még futó eső, a hőmérséklet kissé emelkedik

Hatodik találkozás a jugoszláv miniszterelnök és a horvát vezér között

Pál kormányzó herceg sürgeti a kiegyezést

Belgrádból jelentik: Csütörtökön újabb találkozás volt a krajnai hegységben lévő Novo Mesto szlovén városkában Cvetkovics jugoszláv miniszterelnök és Macsek horvát parasztpárti vezér között. A két politikusnak ez már a hatodik találkozója. Állítólag ezen a tárgyaláson végleges megegyezésre jutottak, — ami Pál herceg egyenes kívánsága volt, — és Cvetkovics miniszterelnök Pál herceg utasítására messzemenő előzékenységet tanúsított Macsek irányában. A megegyezés szövegét Pál herceg hazatérése után, augusztus első napjaiban teszik közzé.

Robbanás az algiri kikötőben

Tizenötmillió frank a kár. Négy halott, negyvenegy sebesült

Algiriből jelentik: Az algiri kikötőben csütörtökön robbanás történt, melynek nyomán tűz keletkezett. A kikötőben lévő hatalmas raktárépületek teljesen elpusztultak. Az anyagi kár eddigi becslés szerint 15 millió frank. Ebből 10 millió az elégett árukészlet értéke, ötmillió pedig a raktárépületekre esik. Hivatalos jelentés szerint negyvenegy ember, — köztük négy európai, — megsebesült. Tíz sebesült állapotba olyan válságos, hogy életbenmaradásukhoz kevés a remény. A halottak száma eddigi jelentés szerint négy.

Ugyanazon a helyen, ahonnan egykor oly nagy vándorlással elindultam. Elsötétedett előttem minden, reményvesztve kérdeztem és kérdeztem most is: Mire való mindez a vágyódás, ez a keresés, ha nem érhetünk el semmit sem és üres szívvel jövünk vissza oda, ahonnan útra keltünk. Egész életünk esztelen futkosás és körbe keringés! — Így beszélt a feketebe öltözött sötétben látó és szavai szomorúan hangzottak el...

Ekkor ragyogó fehérkötösű társa hozzáfépett és szeliden megérintette vállát: — Hol is akartunk akkor mindketten ismét találkozni? — kérdezte halk hangon.

— A földünket elzáró napkapunál — felelte gúnyosan a fekete öltözetű, — ahol a véges átfolyók a végtelenbe...

— Nos akkor örvendj, mint én — válaszolt a másik — és szava felcsengett: — Itt van a napkapu! és te meg én itt állunk mindketten ismét együtt a tűz közepette, ahol a föld mennyé és az ég földdé olvad. Itt van a végtelen aranyos kapuja! — most tudom; ebben az órában az utolsó fátlyul hullott le szememről.

A másik gúnyosan mosolygott: — Látok kezdedben néhány hervadt virágot, olyanok, amilyenek itt nőnek; nyomorúságos fű. Ez mind, amit te, világjárásodból és Istenkeresésedből visszahoztál? Én legalább tudom, hogy üres kézzel jöttem vissza.

— Üres kézzel? És semmit sem láttál ebben a hosszú-hosszú időben és útbán, s oly szegényen és nélkülözve kerülsz vissza, mint mikor innen elindultál?

— Szegényen és üresen, mert semmit sem láttam, mint mindig és mindig ama borzasztó falat. Nekünk embereknek semmi teljesülés nem lesz osztályrészünk...

Mosolygva tekintett maga elé a fehér ruhás s mintegy félálomban mondta:

— Én is folyton magam előtt láttam azt a falat és telve voltam csodálkozással, hogyan maradt minden nappal ugyanazon távolságban tőlem... és csakhamar megértettem, hogy sohasem érek el

Zsákok, cséplőponyvák, locsolótömlők, hevederek, kötélárúk, zsinegek, kárpitós kellékek, lópokrócok és kocsi-takarók legolcsóbb bevásárlási forrása

JUTEX Oradea, Piața Mihai Viteazul.

Telefon: 17-23

A Romániai Magyar Népkegyesség vidéki tagozatainak munkába indítása

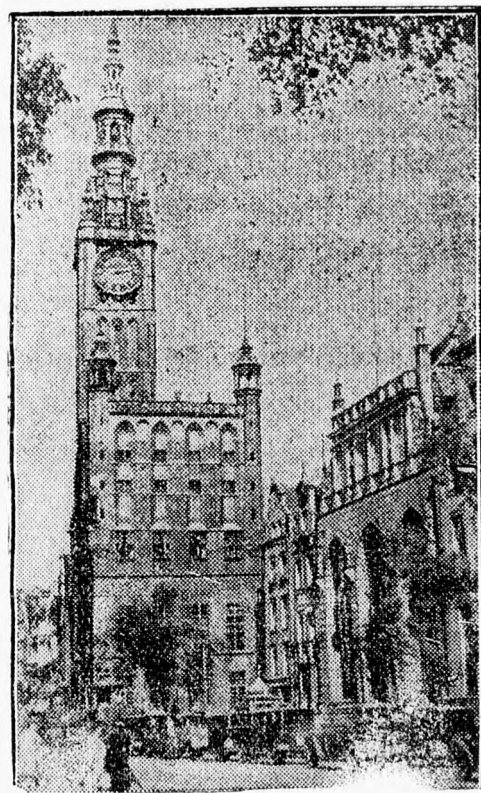
Bánffy Miklós gróf elnök körutja a Székelyföldön, Brassóban és Nagyszebenben

(Kolozsvár.) A Romániai Magyar Népkegyesség központi irodája július 26-iki kelettel jelentést adott ki, melyben elmondja, hogy a vidéki tagozatok megszervezése és munkába indítása végett Bánffy Miklós gróf többnapos körutát végzett. Az első megállóhely Gyergyószentmiklós volt, ahol dr. Gaál Alajos orvos, továbbá László Ignác plébános-főesperes, Vádkár József kanonok és még sokan mások részletesen tájékoztatták a gyergyói helyzetről. Csikszereván dr. Kolombán József, a megyei tagozat elnöke számolt be az egész csiki helyzetről s a lakosság életviszonyairól. Bánffy Miklós látogatást tett Csipak Lajos dr. kanonoknál, dr. Pál Gábor vett országgyűlési képviselőnél és Papp János gimn. igazgatónál, majd értekezleten elnökölt, amelyen dr. Ábrahám József, dr. Máté László, dr. Szatmári József, dr. Pittner Árpád, Biró Ferenc főesperes, dr. Kovács Károly, dr. Györgypál Domokos és Rézsegh Viktor vettek részt. Csiksomlyón megtekintette a dr. Nagy András orvosi vezetése alatt álló és a szociális missziós nővérek által fenntartott anyagondozó és csecsemővédő intézetet, mely nemcsak, hogy a legfontosabb szerepet tölti be és minden vonatkozásban a legmagasabb színvonalat képviseli, hanem a többi magyar vidékek szempontjából is követendő példának szolgál.

Csikmegyéből Háromszék megyébe átmen-

ve, Bánffy Miklós először is Málnáson állott meg, ahol látogatást tett Tőkés József esperesnél. Aztán Sepsiszentgyörgyre utazott, ahol alkalma nyílt több vezetőemberrel érintkezést keresni s hosszasan tárgyalt dr. Barabás Andorral, Pál István malomtulajdonossal, Horváth Miklós dr.-al, továbbá a Székely Nemzeti Múzeum vezetőivel, élükön Herepey Jánossal, a nagytudású igazgatóval. A szomszédos Arkos községben fölkereste Szentkereszthy Béla bárót is, a megyei magyarság régi vezetőjét, akivel együtt alaposan megtárgyalták a háromszék megyei szervezkedés ügyét. Sepsiszentgyörgyön még a Népkegyesség elnöke Kós Károly szakosztályi vezetővel és báró Kemény Jánossal, a kulturális szakosztály előadóival együtt áttanulmányozta a Múzeum által kezelt tanalap helyzetét. Másnap Bánffy Miklós Kós Károllyal Kézdivásárhelyre utazott. Dr. Török Andor, a Székely Nemzeti Múzeum elnöke fogadta. Kézdivásárhelyen meglátogatták Tóth Balázs igazgatót és még több helyi vezetővel folytattak fontos tárgyalásokat. Kézdivásárhelyről Torjára mentek br. Apór Péter torjai földbírtokos meglátogatására.

A Népkegyesség elnöke Háromszék megyéből Brassóba utazott át, ahol Szabó Béni volt országgyűlési képviselő iparosmesterrel a magyarság helyi vezetőjével folytatott hosszas megbeszélést. Végül még Nagyszebenben is volt a Népkegyesség elnöke, ahol Szurdoki Kresz Kornél tagozati elnökkel és Ludvig Gyula országgyűlési képviselővel tett látogatást. Bánffy Miklós azzal a benyomással tért vissza hosszús körútjáról, hogy az összes magyar vidékeken a nép várakozó bizalommal tekint a Népkegyesség munkájára és a magyarság helyi vezetői a nép iránt érzett felelősségük teljes tudatában készséggel dolgoznak, hogy ezáltal népünk ügyét becsülettel szolgálhassák.

A danzigi híres városháza, amely 1378—1382 között épült.

Törvényrendelet az állampolgárság elnyerésére és elvesztésére vonatkozó törvény módosításáról

Bucurestiből jelentik: Az állampolgárság elnyerésére és elvesztésére vonatkozó törvény alkalmazása során megállapították, hogy a törvény bizonyos hiányokat és nem pontos meghatározásokat tartalmaz. A helyzet megjavítására V. Iamandi igazságügyminiszter fontos törvényrendeletet készített a törvény módosítására és kiegészítésére. A rendeletet Ófelsége a király szardán aláírta.

A rendelet indoklása a következő:

„Néhány hónappal ezelőtt az ország kénytelen volt fegyverbe szólítani néhány régebbi évjáratot és ez a helyzet megmutatta, hogy egyes kisebbségek magatartásukkal kivonták magukat a nemzetvédelmi intézkedések teljesítése alól. Jelentések érkeztek, hogy egyes kisebbségek, hogy a bevonulás alól kivonják magukat, titokban átmentek a határon, magukkal vive lovaikat, szekereiket, vagy más rekvirálás alá tartozó tárgyakat. Ilyen körülmények között semmi kétség sincs azok felől az érzelmeik felől, amelyet ezek a kisebbségek táplálnak az országgal szemben és így úgy hisszük, nem kevésbé sürgős és szükséges, hogy az állam is intézkedéseket tegyen az ilyen állampolgárok ellen, akik a néhány hónap előtti nehéz órákban nemzeti érdekeinkellenes magatartást tanúsítottak. A román állampolgárság elnyeréséről és elvesztéséről szóló törvény 14. cikkelye előírja, hogy az az állampolgár, aki az országot elhagyja, hogy kivonja magát a katonai szolgálat kötelezettségének teljesítése alól, büntetéképpen elvesztheti állampolgárságát. A fentebb jelzett esetekre és másokra is — merthízen nagyon valószínű, hogy valaki nemcsak önmagának a katonai szolgálat alól való kivonásával, hanem más olyan tettekkel is vétkezhetik, amelyet ugyancsak a nemzetvédelemre vonatkozó kötelezettségek be nem tartását jelentik, az említett törvényszakasz intézkedése nem elegendő. Ennek az elégtelenségnek megszüntetésére és azért, hogy lehetőség legyen azoknak az egyéneknek a román polgári közösség kebeléből való eltávolítására, akik kétségtelenül és nyilvánvalóan ellenségei államunknak, törvényrendeletet állítottunk össze, amelynek értelmében az említett törvény 1. szakaszának második bekezdése úgy szól, hogy elvesztik román állampolgárságukat mindazok, akik azért hagyják el az országot, hogy kivonják magukat a katonai szolgálat, vagy bármely más, a nemzetvédelemmel kapcsolatos kötelezettség alól, valamint mindazok, akik bármilyen okból csalárd és törvényellenes módon lépik át a határt. Ugyanakkor a 46. és 53. szakaszok kiegészítéseképpen olyan értelemben módosítottuk ezeket a cikkelyeket, hogy az illető vagyonának felszámolási eljárása alkalmazható felesége, vagy gyermekei vagyona is, ha a minisztertanács úgy dönt, hogy ezek is elvesztik román állampolgárságukat a férj-jel, vagy szülővel együtt. A vagyonok likvidálásával az érdekeltek részéről gyakorolható visszaélések megállítására az 53. szakaszban előírtuk az állam elővételi jogát azzal, hogy ezt az állam két hónapon belül köteles gyakorolni.“

„Tekintetbe véve néhány olyan tényleges helyzetet, amelyek az 1939. január 19. törvény kiadásánál nem voltak teljesen ismeretesek és így nem kaptak méltányos és könnyen megvalósítható megoldást, a jelen törvényjavaslatban ezek megjavítására is törekedtünk. Azokról az elhagyott, árva, vagy ismeretlen szülőktől származó, a csatolt területeken 1924. február 24-ike előtt született gyermekekről van szó, akik nem lévén beírva hivatalból az állampolgársági jegyzékbe a törvényes időn belül, állampolgárság nélkül maradtak, noha arra minden törvényes joguk megvan. Ugyanakkor megállapítottuk, hogy mintegy százezer családfő legnagyobb többségükben román születé-

süek, különböző okokból kimaradt az állampolgársági névjegyzékekből és így ma rendkívül nehéz helyzetben vannak. A román állampolgárság elnyerésére ezek részére 1929. január 19-én kiadott törvényben megjelölt út a gyakorlatban rendkívül nehéz és az ilyen nagy-

Hogyan módosítja a rendelet törvény az állampolgárság elvesztésére vonatkozó szakaszt?

A tegnapi nap folyamán szentesített királyi rendelet törvény következőképp módosítja a honosításra vonatkozó eddigi szabályokat: „A csatolt területek lakói az annexió révén román állampolgárok, a békeszerződésben előírt feltételek mellett, ezen feltételeknek az 1924. évi állampolgársági törvény interpretációja és alkalmazása szerint. Azok, akik különböző okokból nem teljesítették idejében az 1924. évi állampolgársági törvény előírásait, jelen törvény kihirdetésétől számított 3 hónapon belül kérhetik az állampolgársági jegyzékbe való felvételüket. A kiskorú gyermekek, árvák, vagy ismeretlen szülőktől származók, akik 1924. február 24-ike előtt születtek s akiket az állampolgársági jegyzék összeállítása alkalmával nem írtak be hivatalból és az őket gondozó intézet, vagy személyek nem kérték a jegyzékbe való beírásukat, — jelen törvény kihirdetésétől számított 3 hónapon belül kérhetik a beírásukat.“

„Az állampolgársági névjegyzékbe való beírást azok a községi előljáróságok végzik, amelyek az illető személy szempontjából az állampolgársági névjegyzék összeírásakor illetékesek voltak és az érdekeltek kérésére, amennyi-

számu egyén állampolgárságának elismeréséhez szükséges formalitások lebonyolítása csak néhány év alatt történhetne meg. Eppen ezért az említett törvény 62. szakaszához egy bekezdést taldottunk, amelynek értelmében ezeknek háromhónapi végső határidő adatik és ezen időn belül kérhetik az állampolgársági jegyzékbe való felvételüket az illető községi előljáróságoknál, természetesen az összes törvényes feltételek teljesítésében tartásával.“

Az állampolgársági jegyzékek véglegesítése és jóváhagyási joga az igazságügyminiszter kezében van. Ez az intézkedés nem alkalmazatik azokra, akiknek állampolgársága az 1938. január 22-iki törvény alapján felülvizsgáltot.

ben igazolják, hogy az egyesülettől a beírás iránti kérés napjáig nem kérték más állam polgárságát.“

„Az így összeállított jegyzéket a községi előljáróságok a beírás határidő lejártától számított 20 napon belül felküldik az igazságügyi minisztériumhoz ellenőrzés és jóváhagyás végett. Az igazságügyi minisztérium jóváhagyásával a névjegyzékek véglegesek lesznek és a minisztérium felküldi ezeket a községi előljáróságokhoz, hogy az állampolgársági lajstromba való utólagos beírást elvégezzék.“

„Az így beírtak úgy tekintendők, mint akik az 1924. évi állampolgársági törvény alapján kapták az állampolgárságot és nem alkalmazták velük szemben a törvény korlátozó intézkedéseit. A beírás iránti kérések bélyegmentesek. A csatolt területek azon lakói, akik nem kérik ezen cikk alapján beírásukat, úgy tekintik, mint akik lemondtak az állampolgárságukról. Ez a rendelkezés nem vonatkozik azokra, akiknek állampolgárságát 1938. január 22-iki 169. számú rendelet törvény alapján felül kellett vizsgálni.“

A felekezeti iskolák sem kötelesek a tandíjnyugtákat repülőbélyeggel bélyegezni

— A nagyváradi törvényszék érdekes elvi döntése —

Nagyvárad. Saját tud. 1938. év őszén az összes váradi felekezeti iskolákat ellenőrök keresték fel, hogy a tandíjnyugták bélyegzését ellenőrizzék. Mivel a felekezeti iskolák magukat közhasznú intézményeknek tekintették, amelyek mentesek az okmány- és repülőbélyeg alól s nyugtákat se ki nem adtak, se nem bélyegeztek, többszázezer leies bírságokat róttak ki az illetékes hatóságok az eljáró ellenőrök jelentése alapján, részben okmánybélyeg, részben repülőbélyeg kihágás címén.

Az összes érdekelt iskolák úgy az okmánybélyeg, mint a repülőbélyeg-bírságokat megfellebbezték s az okmánybélyegét illetőleg a nagyváradi törvényszék — mint annakidején megírtuk — két ítéletben is kimondotta, hogy a kiadott nyugták, amennyiben nyilvánossági joggal rendelkező felekezeti iskoláról van szó, a bélyegtörvény értelmében ez alól a bélyeg alól mentesek.

Csütörtökön került először a repülőbélyeg ügye a nagyváradi törvényszék második tanácsa elé, az Immaculata Zárda iskolái ellen kiírt bírság elleni fellebbezéssel kapcsolatban.

Az Immaculata Zárdát dr. Patzkó Elemér ügyvéd képviselte, aki kimutatta, hogy magának a repülőbélyegtörvénynek értelmében 1938. október 13-ig kiadott nyugták mentesek voltak s mivel a kihágás a megelőző időről szól, a bírság törlendő. Kimutatta ezenkívül, hogy nyugta kibocsátási kötelezettség nem áll fenn s így ezen az alapon is helyt kell adni a fellebbezésnek.

A törvényszék rövid tanácskozás után a fellebbezésnek helyt adott s az Immaculata Zárdát úgy a kiírt repülőbélyeg, mint az ezzel kapcsolatos bírság megfizetése alól teljesen mentesítette.

Az elvi jelentőségű döntés alapján bizonyosra vehető, hogy a többi felekezeti iskolák ellen kiírt bírságok is meg lesznek semmisítve.

KIS IMAKÖNYV
Pázmány Péter után

A nagy Pázmány Péter imái és tanításai alapján a kivált kötöttség közönség számára. Fa, kis cm) finom papíron készült 1 m a k ö n y v

Ara egészvászon-
kötésben, vörösmetszéssel: **65 Lei.**

A spanyol sajtó helyzete a polgárháború előtt — és a nemzetiek győzelme után

Eltűnések és szomorú gyászjelentések százait közlik még mindig a madridi napilapok

Madridból jelentik: Az elmúlt vasárnap Spanyolország katolikusai sajtóvasárnapot rendeztek. A sajtónapra Segura y Saenz bíboros, szevillai érsek pásztorlevelet bocsátott ki a nap jelentőségéről, hangoztatva, hogy a katolikus híveknek csak katolikus sajtótermékeket kell olvasniuk, de ugyanakkor erős katolikus napilapokra és folyóiratokra van szükség, amelyek csak a jónak és az isteni igazságoknak szolgálatában állanak.

Ebből az alkalomból a „La Croix“, a francia katolikusok vezető napilapja, érdekes cikk keretében ismerteti a spanyol sajtó mai helyzetét.

A lap szerint a polgárháború utáni spanyol sajtó összehasonlíthatatlanul különbözik a nagy küzdelem előtti sajtótól. A polgárháborút megelőző idők napilapjainak és folyóiratainak minden sorát az a küzdelem és harc jellemezte, amely a lassan kialakuló két tábor között a lapok hasábjain megindult. Eppen a sajtó volt az, amelyik úgy politikai, mint közügyi állásfoglalásával a szembenálló elvek és jelszavak állandó hangoztatásával és propagálásával a nemzetiek és vörösök legsúlyosabb eszközévé lett a nehéz időkben.

A polgárháború előtt...

Elég csak rövid áttekintést vetni a spanyol fővárosban a polgárháború előtt megjelenő lapokra, azonnal láthatjuk, hogy csak Madridban milyen sajtóhatalom állott a kommunisták kezében. A polgárháború előtt hét nagy reggeli napilap jelent meg Madridban és hét este megjelenő napilap. A reggeli lapok közül az „El Socialista“, a szocialisták hivatalos lapja volt, amelynek élén Garcia Prieto állott. A szocialista lapot naponként 80 ezer példányban adták a spanyol főváros lakosainak kezébe. A „La Libertad“ baloldali demokrata lap. 83 ezer példányszámban jelent meg. Főszerkesztője Juan March bankár volt. Az „El Liberal“ ugyanolyan irányt és meggyőződést hirdetett. Naponta 70 ezer példányszáma fogyott el. Az „A. B. C.“ Spanyolország legnagyobb napilapja. Királyhű, konzervatív irányú, pontos hírszolgálatlaltal és képmelletekkel. Az „A. B. C.“ a polgárháború előtt nem kevesebb, mint 280 ezer példányszámban jelent meg. Az „A. B. C.“ képes és információs napilap. Ez a lap a gazdag osztályt, a köztársaságiak jobboldali szárnyát képviselte. Naponta 125 ezer példányszámban jelent meg. Utolsóinak hagytuk a spanyol katolikusok vezető napilapját, a 125 ezer

példányban megjelenő „El Debate“ című lapot. A lap kiadója, az „Editorial Catolica“ nevű katolikus sajtóvállalat, amely az „El Debate“ mellett még öt katolikus napilapot adott ki — és érdekkörébe tartozott negyven vidéki napilap. Az „El Debate“ az „Accion Popular“ irányát, a Gil Robles vezetése alatt álló katolikus mozgalmat képviselte. Ez a lapvállalat egyébként újságíróiskolát is alapított Madridban és maga fedezte ennek a Spanyolországban egyetlen iskolának fenntartási költségeit.

Az este megjelenő polgárháborúelőtti lapok közül a „Mundo Obrero“, kimondott kommunista lap. A „C. N. T.“ Largo Caballero-nak, a kommunista vezérnek anarchista szellemű lapja. A „Heraldo de Madrid“ szélsőséges véresszájú baloldali lap. Nagy olvasottságnak örvendett. A „La Voz“ igazi bulvard lap, amelyet a baloldali köztársaságiak irányítottak. Sok olvasója volt. A „Las Informaciones“, nemzeti konzervatív lap. A „Le Nation“ és a „La Epoca“, királypárti lapok. Az „El Siglo Futuro“ karlista, míg a „Ya“ katolikus napilap.

És most a vörös uralom legyőzése és teljes megsemmisítése után Madridban összesen öt nagy napilap jelenik meg. Három reggeli lap és kettő esti. A baloldali napilapok és sajtótermékek teljesen eltűntek.

A jelenlegi reggeli lapok a következők: Az „Arriba“, a falangisták hivatalos lapja. Az „A. B. C.“ megőrizte régi irányát és megtartotta régi szerkesztőségét. A „Ya“ átalakult reggeli lappá és igazgatását is átszervezték.

Az esti lapok közül csak a konzervatív lapok és a fasizta irányú lapok maradtak meg. Így megmaradt a „Las Informaciones.“ Alakult egy új nagy esti lap is „Madrid“ címmel. Az öt lap főszerkesztőit az új kormányzat nevezte ki. Az új főszerkesztők közül kettő régi tapasztalt újságíró, míg a többiek a falangisták politikai bizottságából kerültek a lapok élére.

A spanyol lapok szomorú rovata

A polgárháború borzalmai még a mostani lapok hasábjain is kísértének. Minden lapnak állandó megdöbbentő rovata van, amelyben a vörösök által kegyetlenül meggyilkolt spanyol férfiak és asszonyok szomorú névsorát közlik. És ebben a rovatban keresi a vérzivatarban eltűnt édesanyját, édesapját a gyermek — és keresik a reménykedő

szülők eltűnt gyermekeiket. Megdöbbentő képet nyújt ez a rovat a vörös bérencek rettentő kegyetlenkedéseiről. Itt olvashatjuk, hogy:

„Oscar Gamez, 21 éves fiatalember, akit 1936 november 25-én a vörösök erőszakkal behurcoltak a madridi Polier-börtönbe, eltűnt. Lehetséges, hogy Torryon és Alcala között kivégezték. Kérjük mindazokat, akik valami biztosat tudnak sorsáról, közöljék velünk. Azt is, ha tudják, hol van eltemetve... — Vagy egy másik hír: Krisztus szerelmére kérjük mindazokat, akik bármit tudnak Manuel Lopez Acedo kémikus sorsáról, hogy értesítsenek bennünket... 1936 október 11-én börtönözték be a „Ceska“ tagjai és azóta semmi életjelt sem adott magáról“...

És közlik a madridi lapok azoknak a gyászjelentését, akiknek haláláról a biztos hírt még csak most kapták meg a gyászoló hozzátartozók. Itt adunk egy ilyen gyászjelentést:

„Avelino Rodriguez, a Pescalari augusztinus-rendűek tartományi főnökét a XII-ik Alfonzról elnevezett királyi kollégium igazgatóját, a Pescalari egyetem tanárát, akit 1936 november 28-án a Model-börtönbe hurcoltak, ugyanazon a napon a rendnyolcvanhat tagjával együtt kivégezték az Isten és a haza ellenségei. Nyugodjanak békében.“

Egy másik jelentés egy egész család mártírhaláláról számol be:

Don Filip Roverát, a katolikus hivatalnokok egyesületének tagját 1936 október 4-én kivégezték. Négy fiát: Felipet, Enriquet, Igacidot és Hilariot 1936 december 3-án meggyilkolták.

A madridi lapoknak számos híradása arról számol be, az olvasóknak, hogy a különböző egyesületek és intézmények a polgárháborúban kivégzett tagjaik alkalmazzák lelkiüdvéért ünnepélyes gyászistentiszteletet mutattak be. Így a madridi ügyvédek szövetségének nyolcvanhat meggyilkolt tagjért mutattak be a napokban engesztelő szentmiseáldozatot. Hasonlóképpen a Cortez egykori elnökéért, egykori képviselőéért, miniszteréért mondatnak ünnepélyes engesztelő gyászistentisztelet barátaik és hozzátartozóik.

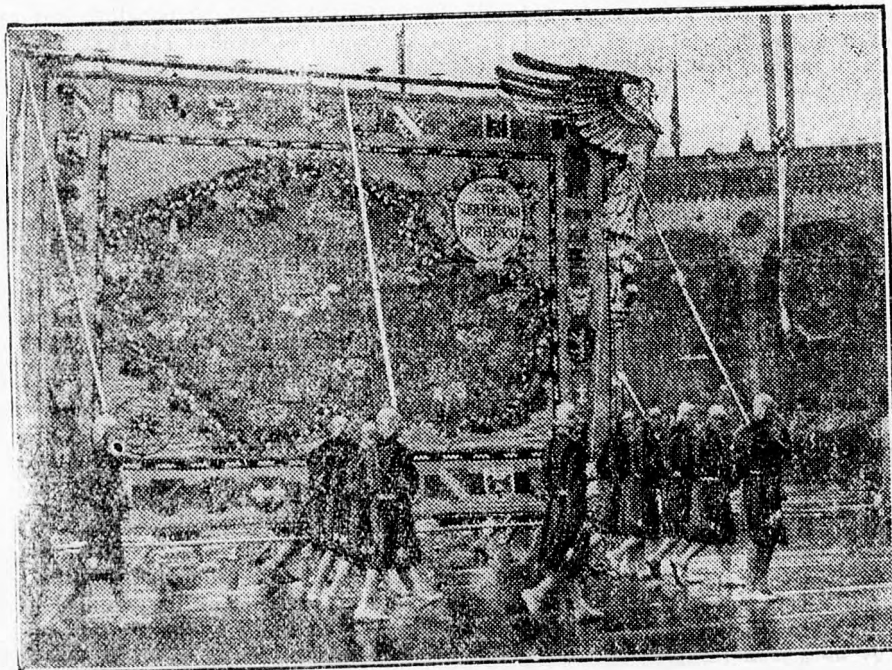
A legnagyobb spanyol napilapnak, az A. B. C.-nek, egyetlen száma százhatvan kivégzésről számol be.

Azt is megtudhatjuk a lapokból, hogy a vörös uralom alatt a kivégzettek hozzátartozóit milyen módon értesítették a vörösök. A kivégzettek családja kapott egy lepecsételt hivatalos borítékot, amelyben nyomtatványon közölték a családtag halálát. A nyomtatványban csak a név helye volt üresen. Ezt esetről-esetre kitöltötték. A nyomtatványoknak egyébként a következő volt a szövege:

„Tudomására hozzuk, hogy... X. Y. holttestét megtalálták. Különös ismertető jelei (itt következett a személyleírás): A vörösök ügylészik még azzal sem törődtek, hogy a hivatalos értesítéssel beismerik a borzalmas gyilkosságokat és kegyetlenkedéseket.“

... Valóban megdöbbentő a spanyol napilapoknak ez a rovata, mert olyan időkről tépi le a fátylat, amelyek véresre festik a korunk történelmének napjait.

(—laky)

A napokban nyílt meg Münchenben a német művészetek hete. Ez a kép az ünnepies megnyitó felvonulásról készült. Baloldalt a szünet-németek láthatók, jobbról a színészet és irodalom szimbólikus felvonulása.

Kémhadsergek és a propaganda-brigádok harca a semleges Svájcban

Ujra feltámadt a háborús évek politikai alvilága

Bécsből jelentik: A túrista számára, aki a világtörténelem izálásában megsérült idegeit akarja egy kis pihenővel megajándékozni, Svájc természetesen ma is az édes béke és zsongó nyugalom paradicsoma. De aki a gleccserek helyett inkább a politikai táj szemléletébe óhajt elmerülni és a aappal ölelkező csúcsok helyett a diplomáciai szakadékok titokzatos, mélységeit keresi fel, elképedve állapítja meg, hogy

a derűs és nyugodt felszín alatt egy valószínűtlenül fantasztikus alvilág boszorkánykonyhájá rotyog.

Mintha szellemek keltek volna életre: egyszerre feltámadt a világháború éveinek egész földalatti diplomáciája, amelynek mozszerű ponyvaromanikájában ott libeg a kém-történetek lélekzetállító izgalma. Kémek, ellenkémek, politikai propagandisták, titkos megfigyelők, hírközvetítők, világnézet-ügynökök, sajtóinformátorok légiója nyüzsg az előkelő hotelekben és a csendes utcák kis penzióban és ebben a valószínűtlen, de mégis valóságos alvilágban siterg az intrikák, celszövények, titkos sakkhúzások és ravasz ármányok katlanja. Semmi sem bizonyos ebben a furcsa világban, egyet kivéve: hogy a kép, amely a szemlélő elé tárul,

jélelmetesen hasonlít a világháború éveinek svájci politikai képéhez.

Svájc semleges földjén kémhadsergek ütköznek meg és propagandabrigádok vívnak élethalálharcot.

Kémek aranykora

Ezt a szinte állandósított kémpikniket, fizetett propagandistáknak ezt a fantasztikus rajzáát Svájc földrajzi fekvésének köszönheti. Három nagyhatalom közé beékelve mindegyikhez egyformán közel és mégis lőtávolon kívül Svájc az ideális megfigyelő-állomás nemcsak a komoly diplomata, hanem a diplomáciai komitáció számára is. Talán még méltóztatnak emlékezni a nagy háborúból Haparandára, Rajajókira, vagy Luganóra? Haparandában svéd területen volt a hírözó biztonságban, de csak pár-méteres fahíd választotta el Torneotól, ahonnan naponként pontos információkat kaphattak a folyón túl kezdődő titokzatos Oroszországból. Az egész svájci határ ma csupa ilyen Haparanda. A városkákban ott ülnek a megfigyelők és várják a jelentéseket. Ferneyből valói átsétál Genfibe és a Rue du Mont Blanc két mondatot súg egy úriember felébe: a hír egy óra múlva már rendeltetési helyén van.

Minden svájci határváros ma tranzit-állomás hírek és hírhözök részére.

Az ipar pontosan úgy virágzik, mint a nagy háború alatt. Nem: jobban. A harmincas évek termelték ki a valuta-kémkedést, a hivatalos politikai és gazdasági besúgókat. Nincs az a formája a kémke-

Schütz Antal:

SZENTEK ÉLETE

Négy kötetben. Füzve kötetenként 108 lei, együtt 432 lei. Félvásznonkötésben kötetenként 144 lei, együtt 576 lei. Egészvásznonkötésben, kötetenként 162 lei, együtt 648 lei. Vastag papíron, selyemfényű vászonkötésben, kötetenként 216 lei, együtt 864 lei. Luxusbörkötésben, kötetenként 306 lei, együtt 1224 lei.

désnek, amely ne élné egy páratlan konjunktúra aranykorát s ennek a roppant kémhadsergeknek elítéssapatai itt adtak találkozózt egymásnak.

A nagyvárosokban a nagy politika mérgekve-rői: a propagandisták nyitottak boltokat. Nincs a világnak az a valamennyire is exponált nációja, amelynek Svájcban ne lenne valami előkelően semleges cégér alatt dolgozó propaganda-sajtó-írója. A macedón forradalmároknak nehéz dolog hírgmánátokat lövöldözni a jugoszláv kormány ellen a Balkánról: a világlapokhoz vezető út sokkal járhatóbb Genfen, vagy Zürichben keresztül.

A világsajtó tucatszámra tart riportereket Svájcban, amely ma a világ egyik legnagyobb külpolitikai hírbörzéje

— a jó társaságban könnyen elcsúszik a maga jó-című könyvatosával a fizetett propagandista. Így folyik a hírháború minden oldalról. Angolbarát és nacionalista egyiptomiak, horvátok és szerbek, lengyelek és oroszok, tótok és csehek, mindenféle árnyalatú emigráns, minden politikai szekta és világnézeti alosztály épűgy képviselve van itt, mint a vezető nagyhatalmak.

Dolgozik az idegenellenörzés

Svájc idegesen nézi a diplomáciai alvilágnak ezt a boszorkánytáncát, amelytől belső nyugalmát és külső semlegességét félti. A törvény nemcsak a Svájc ellen irányuló kémkedést bünteti, hanem a más hatalmak ellen irányulót is és a sajtópropagandista fölött éppűgy ott lóg a gyors kiutasítás veszedelme, mint a külföldi ügynök fölött, aki idegen kormánypénzen világnézeti eszméket akar itt

Kémdrámák semleges földön

Mégis: néha átszüremlik egy és más a diszkréció vastag függönyén és más ilyenkor egy-egy kém-történet giccsesen fantasztikus részleteit mégis ki kell vinni a tárgyalótermek józan világosságába. Egy komplot kipattant idő előtt és az elfogott futárnál megtalálták egy hírszerző szervezet orgánizációs tervét. K 22-t a biztonságos svájci földről N 8 átesalta a határon túl jóval kevésbé biztonságos területre és a kirándulásról előre értesítette az ottani rendőrséget.

A kulisszák mögött naponként kémdrámák tucatja játszódik le, de mert csak ritkán dörren egy revolver, a csend illúziója megmarad. A ritka villanások fényénél mégis

elképesztő kémfilmek tragikus fináléját

látja meg az ember. A határon rajtavesztett egy hírhözó, mielőtt svájci földre lépett volna és a hullát, amelynél írást nem találtak, a svájci őrszert találta meg másnap reggel. Egy tóparti randevű, egy éjszakai csónakkirándulás „tévedésből”

Valuta-spiclik rohama bankletétért

Emellett a derékhad mellett dolgozik aztán a valutaspiclik könnyű lovassága. Nagyon természetesen minden svájci bank *féltve őrzött titokként kezeli a gondjaira bízott külföldi letéteket*, különösen ma, amikor az ilyen letétek iránt nem egy állam pénzügyi kormányzata különösen érdeklődik. Svájci banktól se kormány, se magánember harmadik személyek letétjéről, vagy folyószámláiról felvilágosítást nem kaphat. A valutaspiclinek a feladata, hogy keresztülverje magát a bankdiszkréció vonalán és ha pontos információt nem is tud szálítani az érdeklődő megbízónak, annyit esetleg mégis kinyomoz, hogy X-nek, vagy Y-nak letétje van ennél, vagy annál a banknál. A megbízó dolga aztán, hogy megfelelő vallatási eszközökkel *magától a gyanúsítottól tudja meg a részleteket*. Kegyetlen büntetés vár az ilyen spiclire, ha elfogják: volt már rá eset, hogy ötszázdenari fegyházat mért a svájci bíróság az elfogott külföldi valutakémre. Ennek dacára alig múlik el hét, hogy a különböző kantonális bíróságok ne lennének kénytelenek fog-

G. K. CHESTERTON

AQUINÓI SZENT TAMÁS

Boldizsár Iván fordítása. Füzve 108 L.

A modern kor embere nagy érdeklődéssel fordul a szentek felé s gyengéssége tudatában szívesen hő-dol előttük. Chestertont ez indította arra, hogy a szellem-történet eszközeivel megrajzolja a középkor e szellemóriásának portréját. Valóban soha jobbkor nem jöhetett ez az életrajz, mert Aquinói Szent Tamás bölcsesétéről talán sohasem beszéltek annyit, mint ma, amikor amikor a társadalmi bajokra orvosságot keresve, minduntalan az ő filozófiájában találják meg az igazságos társadalmi rend gyökereit.

eladni. Az idegeneket ellenörző rendőrség szemlyzetét meg kellett kétszerezni és a rendőri elő-írások az idegenekkel szemben ma éppoly drákóiak, mint a világháború éveiben voltak. Ebben a túristaországban, amelynek egyik legvirágzóbb ipara az idegenforgalom, mindent akar tudni rólad a rendőrség, mihelyt három hónapnál tovább tartózkodol egy nagyvárosban. Miért vagy itt, mi-ből élsz, kikkel vagy együtt, mivel foglalkozol, meddig maradsz? Jaj neked, ha minden kérdésre nem tudsz pontos és kielégítő választ adni! Aki csak kicsit gyanús, annak

minden lépését figyelik, telefonbeszélgetéseit kikallgatják, postáját ellenörzik,

városeről-városera utána mennek és pár hét múlva egész jelenéről és multjáról pontos dossziéja van a Fremdenpolizeinak. Az angol Secret Service tapintatosságával és makacsságával dolgozik az idegenrendőrség, amelynek munkájából a nagyközönség mitsem lát. A Fremdenpolizei diszkréció: kerülni kell a külpolitikai bonyodalmakat: a rajtavesztett kém pedig boldog, ha feltűnés nélkül odébb állhat. A kémvászár megmarad alvilági üzletnek: a föld alatt folyik a harc a kémek és a rendőrség között.

a rossz oldalon ért véget és a csábító tündér egyedül tért vissza Svájcba, ahonnan aztán a rendőrség utasította ki. Egy politikai banda, amely a német-svájci viszonyt akarta megmérgezni, nemrég egy svájci katonai folyóirathól hamisított számot állított elő, a példányokat becsempészte Svájcba és innen küldte szét az ál-lapokat a tendenciózus cikkeikkel. Néhány héttel ezelőtt tartóztattak le egy szenvedélyes tájképfestőt, aki sajtáságos módon állandóan hegyoldalakat festett: megtalálták nála hártavékonypapírokra lerajzolva azoknak a hegyi arzenáloknak a pontos rajzát, amelyekben a svájci hadsereg municiót halmozott fel, tartalékul arra az esetre, ha idegen támadás elől a hegyek közé kellene visszavonulnia. Az egyik svájci ügygyárból, amely történetesen a világ legtekéletesebb tankelhárító ügyűit állítja elő, hirtelen elbocsátottak egy magasabb állású tisztviselőt, akit az éjjeli őrszaka csipett el, amikor rajzokat akart a gyár irodájából kicsempészni. A példákat oldalokon át lehetne folytatni.

lalkozni valamely újabb esettel a „Spitzelgesetz” alapján. Ponyvaregények elképesztő fejezetei tárnak a tárgyalásokon a közönség elé.

A spicli, aki esetről-esetre százalékos jutalomban részesül, hónapokon át megy a földön, aldozata után;

árnyékként követi svájci kirándulásain és mert pontosan tudja, hogy egy feljelentés elég ahhoz, hogy az áldozat börtönbe kerüljön, a szarolásnak százféle eshetősége nyílik meg e'otte.

Emberfeletti erővel igyekszik kisöpörni ezt az egész politikai alvilágot a svájci Fremdenpolizei, ez a szellemi vámorőség, amelynek arra kell vigyáznia, hogy be ne csempészék ide a háborút. Hiába! Ez a föld úgy vonzza a titkos ügynököket, mint valami roppant mágnes. A svájci semlegességet védi a külpolitikai bonyodalomnak szennyvizétől a köztársaság teljes rendőri felkészültsége: modern svájci testőrsége a békének és nyugalomnak.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 900, félévre 450 negyedévre 225, egy hónapra 75 le.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér. Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037

Telefon: 12-27.

Kéziratokat nem őrizzük meg és nem adunk vissza.

GÉPKOCSIJÁVAL ALÁZUHANT ÉS SZÖRNYETHALT AUSZTRIA UTOLSÓ KÜLÜGYMINISZTERE. Bécs. Wilhelm Wolff, a megszünt Ausztria utolsó külügyminisztere, csütörtökön gépkocsijával Sanktpölten közelében az útról alázuhant. Ugy ő, mint gépkocsi-vezetője szörnyethalt. Wilhelm Wolffot a csatlakozást megelőző napokban, Schuschnigg kancellár lemondása után nevezte ki külügyminiszterre Miklas elnök a Seyss-Inquart kormányba.

Volt képviselő harca az új képviselő ellen. Nagykanizsáról jelentik: A májusi képviselőválasztások után kibukott Drózd Győző független kisgazdapárti képviselő éles polémiát kezdett a megválasztott ellenfelével, a kormánypárti Ilovcskyval. Drózd azt állította, hogy Ilovcsky valóban adatokat írt abba a nyilatkozatba, amelyet minden jelöltnek ki kellett állítania a maga személyi körülményeiről. Végül Drózd fel is jelentette Ilovcskyt okirathamisítás címén. Az ügyesség a vádat, mint alaptalant elutasította s ezt a végzést a pécsi táblai főügyesség is jóváhagyta.

A déva-telepi új „Szent Antal” templom javára, a templomépítő-bizottság megbízásából Szabó Dömjén dévai ferences atya egy imakönyvet adott ki. — Az imakönyv

„ÉGI LÁNG”

címmel jelent meg. 629 oldal, Ára: 150 lei. Mivel ezen imakönyv tiszta jövedelme az emlitett templom javát szolgálja, Istennek dicsőségét hirdeti és páduaj Szent Antal tiszteletének állít emléket az, ki minél hamarabb beszerzi. — Kapható lapunk kiadóhivatalánál is.

Gyújtogató kezek lángborították egy biharmegyei község egész termését. Nagyvárad. Saját tud. A biharmegyei csékei járásban fekvő Dusa-falván nagy tűz pusztított. A tűz éjszaka keletkezett a község közelében levő cséplőgépnél. A cséplőgép és a körülötte asztalra rakott buza pilanatok alatt lángokban állott és az ágyukból rémülten kiugrázó gazdák tehetetlenül állottak a hatalmas arányú tűzzel szemben. Reggélre a cséplő és a buza elégett. A kár meghaladja a 300 ezer leit. Nyomozás indult a tűz okának kiderítésére és az eddigiek szerint a tüzet gyújtogatás okozta. Az ügyben több őrizetbevétel történt.

KÖZÉPKORI TEMPLOM MARADVÁNYAIRA BUKKANTAK NAGYSZENTMIKLÓSON. Temesvár. Saját tud. Nagyszentmiklósi jelentés szerint az útéptől munkások régi, nyilván középkori templom és sirholt maradványaira bukkantak. A munkásokat beszűntelték, hogy a maradványokat tudományos szempontból megvizsgálják.

* **Többnyelvű album az Eucharisztikus Kongresszusról.** A XXXIV. budapesti Eucharisztikus világkongresszus második albuma is megjelent német, angol, francia és olasz nyelvű szöveggel és több száz remek illusztrációval. Az album beszerezhető 450 leiert a Missió könyvkereskedésben (Temesvár, I. Str. Lonovics 4.)

Nagy hajsza után Londonban elfogtak egy embert, kit a robbantó merénylők értelmi szerzőjének tartanak

Londonból jelentik: Pénteken elfogtak egy férfit, akit a kingscrossi pályaudvaron történt robbanás értelmi szerzőjének tartanak. Az elfogatást nagy hajsza előzte meg. Rajta kívül letartóztattak még négy gyanúsítottat. A kihallgatások folyamatban vannak.

Zürichi zárlat. Párizs 11.74 egynegyed, London 20.74 háromnegyed, Newyork 443.12, Brüsszel 75.30, Milánó 23.30, Amsterdam 235.87 fél, Berlin 177.85, Prága 15.12 fél, Varsó 83.50, Belgrad 10, Bucuresti 325.

ROTHERMERE LORD A SÁROSPATAKI REFORMÁTUS FŐISKOLA TISZTELETBELI IGAZGATÓ-TANÁCSOSA. Budapestről jelentik: A sárospataki református főiskola tiszteletbeli igazgató-tanácsosává választotta Rothermere lordot, hálából azokért a jótéteményekért, amelyekben a főiskola diákjait részesítette. A megválasztásról szóló díszalbumot a diákok egy küldöttsége személyesen adta át Rothermere lordnak, aki most hosszabb táviratban válaszolt, megköszönve a főiskola igazgató-tanácsosává történt megválasztását. Egyben közölte, hogy ismét látogatást tesz Magyarországon, amikor is elmegy Sárospatakra is.

Fegyvergyárat alapítanak Kanadában. Ottawából jelentik: Eugen Schneider, a Schneider-Creusot gyár főnöke, Quebecbe érkezett, hogy részt vegyen azokon a tárgyalásokon, amelyekkel a kanadai kormánnyal már korábban megkezdtek egy fegyvergyár megalapítása tekintetében, a Skoda-gyár mintájára.

LEUGROTT A MENEKÜLŐ BETÖRŐ A MÁSODIK EMELETRŐL. Temesvár. Saját tud. Szerdán este Ferenczy Oszkár vasúti nyugdíjas második emeleti lakásán betörő járt. A nyugdíjas a feleségével együtt a lakásban tartózkodott, amikor az asszony különös zajt hallott a szomszédos szobából. Átment a szobába és ott egy körülbelül huszonhat éves fiatalembert talált, aki a szekrényében kutatót. Ferenczyné vállon ragadta a fiatalembert, aki kiszabadította magát az asszony kezéből és kiszaladt a folyosóra. Innen a szomszédos lakásba menekült, onnan pedig — a második emeletről — levetette magát a világítóudvarra. A betörő elterül az udvaron. A bal lábán bokatorést szenvedett. Zsebében megtalálták az ellopott kézitáskát, nyolcvan leiel. A sebesült betörőt, aki Flieger Józsefnek nevezte magát, a kórházba szállították. Ágya mellé őrt állítottak.

* **A nagyszombati „Sancta Ursula” intézet vezetősége** a nb. szülőknök tudomására hozza a következőket: A „Sancta Ursula” tan- és nevelőintézet 7 osztályu elemi iskolát, 4 osztályu gimnáziumot és két éves továbbképző tanfolyamot (Angelinum) vezet. Utóbbiba felvesz leányokat, akik a gimnázium 4. osztályát vagy a népiszkola 7. osztályát elvégezték. Az Angelinumban a különböző nyelveken kívül a kereskedelmi tárgyak, gyors- és gépirás elsajátítására is kínálkozik alkalom. Kézimunka-, rajz- és festésre, a fűzés, zene és sport különböző ágainak gyakorlására is gondot fordít az intézet. A társalgási nyelv német, de van román és francia társalgási is. Mivel Nagyszombaton nagyon kellemes éghajlattal bír és gyönyörű fekvése is van, a szép környékre pedig sürű sétákat és kirándulásokat tesznek a növendékek, fokozottan vonz az intézet. Közeli fevilágosítással szolgál a „Sancta Ursula” intézet igazgatósága, Nagyszombaton, Regele Caroli II. 42-43.

Ez az elefánt nem vesztette el a fejét, ellenkezőleg. Képünk a kitömött elefántról abban a pillanatban készült, amikor — a fejét beillesztik a törzsbe.

Mária Királyné Színház

Szombaton 6 és 9 órákor

Mezei pacsirta

operett

Vasárnap 6 és 9 órákor

Mágnás Miska

Főszereplők:

T. Pogány Janka

Kőszegi Margit, Manyi és Dusu, Gróza Böske, Borovszky Oszkár, Stoll Béla, Hegyesi Ferenc, Végh Józsa, Solthy Miklós, Veres Dezső. Jegyek elővételben máttól kezdve a színház jobboldali pénztárnál. — Állandóan ventilátor működik!

Helyárak: 42, 32, 22, 17 és 12.

A nagyobb szőlőtulajdonosokat megidézük adójuk tárgyalására. Nagyvárad. Saját tud. A nagyváradai szőlőbirtokosok adójának megállapítást egyik bizottsága befejezte munkáját. Esetenként minden egyes szőlőgazda adóját megállapították. A bizottság a törvény értelmében csütörtökön a városházán kifüggesztette az adókiutvételek eredményeit, hogy azt az érdekeltek megtekintehessék. A kivétel ellen ugyanis a szőlőtulajdonosok írásbeli fellebbezéssel élhetnek. Eddig még csak a Ceapa Viorel vezetésével működő III. sz. bizottság eredménye ismeretes. A másik két bizottság még nem fejezte be munkáját. A bizottságok egyébként eddig csak az öt holdon aluli gazdák adóját állapították meg. Azokat a szőlőgazdákat, akiknek 4 holdnál nagyobb a szőlőjük az adótárgyalásra külön megidézük.

DIANA

frissít, üdit

Hajófordító medencét építettek Temesváron. Saját tud. A bégai hajóforgalom nagy hátrányára volt, hogy a Temesvárig feljött hatalmas uszályhajókat nem lehetett a város területén megfordítani. Amikor kirakodtak, messzire a zsilipekig levitték a hajókat, csak ott fordulhattak meg s onnan aztán nagynehezen bevonszolták a városba és megrakták őket kivitelre szánt áruval. Az állami vízügyi hivatal a józsefkülvárosi Bégaparton már az elmúlt évben hozzákezdett egy nagy medence építéséhez. A medence most készült el. Három méter mély, mint a Béga s kiterjedése akkora, hogy az újabb nyolcvan méter hosszú uszályhajók megfordulhatnak benne. A medencét már csak egy keskeny földnyelv választja el a Bégától. A földnyelv átvágásához augusztus elején fognak hozzá. A munkálatok idejére, egy hétre, megszüntetik a hajóforgalmat, mert a Béga vizét le kell apasztani.

A magyar állampolgársági törvény módosítása. Budapestről jelentik: A belügyminiszter be-terjesztette a magyar állampolgársági törvény kiegészítéséről és módosításáról szóló törvényjavaslatot.

Uri családbeli érettségizett tolvajról fület le a kolozsvári rendőrség. Saját tud. Több feljelentés alapján a rendőrség letartóztatott egy Ungureanu Emilia iasii származású, évek óta Kolozsváron lakó, jó családból származó, érettségizett nő, aki azoknál a családoknál és ismerősöknél, ahol megfordult, kisebb-nagyobb tolvajlásokat követett el. Bárdi Istvánné Nouă-utca 44. szám alatti lakónőtől nagyobb mennyiségű fehérneműt, Mendel Jenő Căii Ferata-uti lakostól 20 ezer lei ruháneműt és két értékes gyűrűt lopott el. A gyűrűket Markovics ékszerésznek adta el, aki azzal édeskedett, hogy a jól öltözött nőről nem tettezte fel, hogy a gyűrűk lopásból erednek. A letartóztatott nő bűnlajstromának összeállítása még tart.

Szolgálatos gyógyszerárak Nagyváradon:

Szombaton Nagyváradon a következő gyógyszerárak tartanak szolgálatot:

Korona, Str. Clorogariu No. 1. Telefon 13-76.

Szent István, Str. General Holban.

Aranyas, Piata Unirii No. 6. Telefon 25-74.

Órangyal, Str. Alexandri.

Oroszlán, Piata Mihai Viteazul 14. Telefon 23-35.

SPORT

Az A) liga első fordulója
Augusztus 27-én kezdődnek a mérkőzések

Bucureștiből jelentik: A labdarúgó szövetség bajnoki bizottsága kiadta az A-liga 5. fordulójának mérkőzéseit. Eszerint az első forduló augusztus 27-ikén lesz és azon a következő mérkőzések serepelnek:

Bucureștiből: Victoria—Unirea Tricolor, Gloria CFR, vagy Mureș—Rapid és TMAC—Sp. Studentesc.

Nagybányán: UDR—Carpati.
Temesváron: Juventus—Ripensia.
Aradon: Venus—AMTE.

Kisorsolták
a Horthy-kupa mérkőzéseit

Amszterdamból jelentik: A nemzetközi Horthy-kupa vízipólótorna mérkőzéseit június 29-én kezdődnek meg a hollandiai Doentinchemben. A mérkőzéseket a következőképpen sorsolták ki:

Július 29: Magyarország—Hollandia, Franciaország—Belgium, Olaszország—Németország.

Július 30: Magyarország—Olaszország, Hollandia—Belgium, Franciaország—Németország.

A fenti két napon rendezik meg a holland uszójátékokat is.

Augusztus 1: Hollandia—Franciaország, Belgium—Olaszország, Magyarország—Németország.

Augusztus 2: Franciaország—Olaszország, Magyarország—Belgium, Hollandia—Németország.

Augusztus 4: Hollandia—Olaszország, Belgium—Németország, Magyarország—Franciaország.

Megkezdődött a KAC
országos teniszversenye
A KAC csapata nyerte meg az ifjúsági kupát

Kolozsvárról jelentik: A KAC nagyszabású országos teniszversenye csütörtökön az Ifjúsági Kupa mérkőzésekkel megkezdődtek. A rendező egyesület ezúttal is pompás sporteseményt ütött nyélbe, mert a versenyekben hatalmas helyi és vidéki játékos gárda indul. A vidékiek közül a nevesebbek a következők:

MSE, Marosvásárhely: Nagy Ernő, Vargha Pál, Koros Boriska, Veress, Bogdán Nusé.

NSE, Nagyvárad: Liszka Manci, dr Grósz, Gerliczy Mária, Gerliczy Lili, Páll István.

Makkabea, Nagyvárad: Grünwald, dr Halmi, Szász Éva, Várad, Fried.

NAC, Nagyvárad: Poppné Zizovits Lenke, Goldstein és az ifjúsági csapat.

Lupény: Kozmovits, Gábor Zoltán, Graueam.

București: Erős Csibi.

Iasi: Dr Bogdan.

Cernauti: Coca, Calic, báró Hormusachi.

Arad (AKE): Revitzky Irma és az ifjúsági csapat.

Nagyszében (Armin): Simonis és Nagy.

Tusnád: Gróf Festetich Ernő és nővére Izabella. (Gróf Festetich azonos az európai hírű autóversenyzővel).

Az ifjúsági versenyek után ma a főversenyek kezdődnek meg és a mérkőzések reggeltől—estig tartanak a KKE pályán. A döntőkre előreláthatóan vasárnap kerül sor.

Az ifjúsági vándordíjért a KAC három ifjúsági csapattal vett részt, azonkívül a NAC, AKE és NSE küldte el ifjúsági csapatait. A kupát ezúttal is — immár negyedikben — a KAC I. csapata nyerte meg, amely a döntőben 5:0 arányban győzte le a NAC csapatát. A második helyért vívott küzdelemben a NAC győzött a KAC II. ellen. A KAC csapatának tehát még egy újabb győzelemre van szüksége, hogy a kupát véglegesen megnyerje. Ma reggel kezdődnek meg a főversenyek a KKE-pályán, hatalmas mezőnyekkel.

Sokat érte a Glóriának a vasárnapi győzelem. Galatiból jelentik: A második Glória CFR—Mureș minősítő labdarúgó mérkőzés az A-ligába jutásért, mint ismeretes, vasárnap lesz Marosvásárhelyen. Bár a Gloria CFR az első mérkőzést 4:1 arányban nyerte meg, az egyesület vezetősége a vasárnapi mérkőzésre olyan jutalmakat és más kedvezményeket tűzött ki végleges győzelem és az A-ligába való jutás esetére a csapatnak, melyet a Mureș aligha tud tulszárnyalni. Elsősorban a Gloria CFR minden játékosának 15 ezer lelei készpénzjutalmat biztosítanak. Carjannak, a csapat edzőjének pedig 20 ezer leit. Másodsorban az összes játékosoknak, akik vasárnap játszani fognak, 25 százalékos fizetésemelést biztosítottak. Ezenkívül a galati kereskedők is értékes ajándékokat ígértek a csapatnak. Ugy látszik, a 4:1-es vezetésben nem nagyon bíznak Galatiban.

SZEGED FC—LENGYEL VÁLOGATOTT
4:4 (4:2). Varsói jelentés szerint: A Szeged FC labdarúgócsapata csütörtökön 4:4 (2:1) arányban döntetlenül mérkőzött a lengyel válogattal.

TURISZTIKA

Sasok nagyutájáról telefonon közlik Nagyenyedről: Időnk hűvösebbre fordult — egészségnünk és hangulatunk igen jó. — A sok-sok természeti csodák után, csak azt látjuk, hogy pár nap múlva már otthon leszünk. — A vasárnap esti boldog viszontlátásig mindenkit üdvözlünk.

Vulturii-Sasok turista egyesülete folyó évi július hó 30-án reggel fél 7 órai indulással kirándulást rendez Belényes—Finișen át a festői fekvésű Béla-vár romjaihoz. Szép vidék. Könnyű tura. Strandolás. Este Belényesen találkozása a 15 napos tanulmányi kirándulásról visszatérő kirándulókkal. Részvételi díj: 90—100 lei. Jelentkezés mindennap délután 6—8 óra között az egyesület helyiségében, Nagyváradon, Dr Aurél Lazar utca 14. szám, továbbá Mocsáry Sándor léggépezetében, Bulevardul Regele Ferdinand és Gyenge István ékezerésznél Alexandri-utca 12. szám.

WALSER—VARGHA:

OROKIMADÁS

Nincs olyan kis faluja az országnak, ahol ezt az Oltári szentség imáadására készült klasszikus imakönyvet ne ismernek. Nagybetűs kiadás, gyengeltánuak is könnyen használhatják. Ára 468 lel.

A nagyváradai mozgóképszínházak műsora:

DORIAN: KÉM VAGYI

APOLLÓ: L. Arsene Lupin kalandjai II. Pínty és Ponty: Ujjé a hegyekben nagyszerű.

CORSO: TROYKA.

A városi adók és illetékek tárgyalásának további sorrendje Nagyváradon

— A város hivatalos közleménye —

I. számú bizottság (földszint 18-as ajtó)

Augusztus 1: Orfelinutului, Carmen Sylva.
Augusztus 2: Principele Mihai, Poincaré.
Augusztus 3: I. Str. Creangă, Piata Creangă, A. Pan, Tichindeal.

Augusztus 4: Nogáll, Leagănului.
Augusztus 5: Wilson-utca 1—49-ig.
Augusztus 7: Wilson 51—99-ig és 2—30 számig
Augusztus 8: Wilson 32—106-ig és Ingustă páratlan.

Augusztus 9: Ingustă páros, Ludovic, és M. Sorbul.

Augusztus 10: General Holban.
Augusztus 11: N. Bălcescu páratlan.
Augusztus 12: N. Bălcescu páros.
Augusztus 14: Negruzzi.
Augusztus 16: V. Stroiescu páratlan.
Augusztus 17: V. Stroiescu páros.
Augusztus 18: V. Conta páratlan.
Augusztus 19: V. Conta páros és Odobescu páratlan.

Augusztus 21: Odobescu páros és Eroul Necunoscut páratlan
Augusztus 22: Eroul Necunoscut páros és Deina.

II. számú bizottság (földszint 3-as ajtó):

Augusztus 1: Parcel Stefan cel Mare, Tribunalului, Dr Pop Coriolan.
Augusztus 2: Schubert, Dima, Sztaroveszky.
Augusztus 3: Miron Cristea, Ady Endre, Delavrancea páratlan.
Augusztus 4: Delavrancea páros, Pasteur páratlan 1-től 33-ig.
Augusztus 5: Pasteur páratlan 35—131-ig.
Augusztus 7: Pasteur páros, Luncei, Salvării, Sihleanu, Dr Grósz, Dr Koch, Marinescu és Levadii utcák.
Augusztus 8: Scarelui, Stupinei, Petőfi, Benedek, Rafael, Röntgen, Sandu Aldea.
Augusztus 9: Ruinelor, Secerei, Scriban, Negustorilor, Miorita, Negoiului, Margineanu és Luminei utcák.
Augusztus 10: D. Comsa, Lantului, Cortului, Carlova, Valean.
Augusztus 11: Cercului, Rebreanu, Sadoveanu, Sinaia, Călimăneștilor.
Augusztus 12: Trifoiului, Cadrilaterului, Aburdului, Beldiceanu, Tanoviceanu, Valcele, Rodin.
Augusztus 14: Renașterii, Vaselor, Răspantiiilor, Albinelor, Primaveraii, Slovasilor.
Augusztus 16: Muntilor, Cucureanu, Pașului, Sarbilor, Croaților, Garleanu.
Augusztus 17: Motilor, Isvorului.
Augusztus 18: Meteorilor, Herculane, Constanta, Trandafirilor, Silviu Dragomir, Enescu, Minulescu, D. Anghel.
Augusztus 19: Ecourul, Calea Suișului, Leon Vodă, Murgului, Luther, Piscului.
Augusztus 21: Gorunului, Poalei, Pantei, Copacilor, Strugurilor, C. Réti, Verdi, Sirentului és Fagului utcák.
Augusztus 22: Perilor, Vișinilor, Piersacilor, Prunilor, Paleului, Merelor, Pomilor.

III. számú bizottság (földszint 18-as ajtó):

Augusztus 1: Cuza Vodă 34—52.
Augusztus 2: Cuza Vodă 54—72.
Augusztus 3: Cuza Vodă 74—84, Măcelarilor.
Augusztus 4: Hilaria 1—21.
Augusztus 5: Hilaria 23—35. és 2—14.
Augusztus 7: Hilaria 16—42.
Augusztus 8: Hilaria 44—46, Scurtă és Lungă
Augusztus 9: Lunei, Deleanu, Densușeanu páratlan és 2—16-a-ig.

Augusztus 10: Densușeanu 18—23 T. Vladimirescu 1—17-ig.
Augusztus 11: T. Vladimirescu 19—35-ig.
Augusztus 12: T. Vladimirescu 2—30.
Augusztus 14: T. Vladimirescu 32—38, Lăcrămlorilor és D. Cantemir 1—25.
Augusztus 16: D. Cantemir 27—53-a.
Augusztus 17: D. Cantemir 55—59. és 2—20.
Augusztus 18: D. Cantemir 22—50.
Augusztus 19: D. Cantemir 52—78, S. M'cu Klein 1—5-ig.
Augusztus 21: S. M. Klein 7—9 és 2—10, és Caragiale-utca.

IV. számú bizottság (földszint 29-es ajtó):

Augusztus 1: Soimilor és Gen. Berthelot 1—5.
Augusztus 3: Bucovina 7—47 és 2—40 és Paserilor 1—17.
Augusztus 4: Paserilor 19—21 és 2—20, Băltii és Argeș végig, Wagner 1—13 és 2—14.
Augusztus 5: Grădinei, V. Goldis, Cpt. Ciurescu, Loc. Bătran, Nic. Verii, Maior Enea, General Budișteanu 1—21 és 2—8-a.
Augusztus 7: Gen. Budișteanu 10—52, Alex. Roman, Maior Sontiu, Colonel Ploșoian.
Augusztus 8: Carpaților, Cpt. Burian, Cpt. Cocorescu és Str. I. 1—75-ig, Őszi-telep.
Augusztus 9: Őszi-tér I. utca 4—60, II., III., IV., V., VI., VII. és VIII-as utcák.
Augusztus 10: Őszi-tér 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17. és 18-as utcák.
Augusztus 11: Őszi-tér 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24. és 25-ös utcák.
Augusztus 12: Őszi-tér 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 33. és 34-es utcák.
Augusztus 14: Őszi-tér 35., 36., 37., 38., 39., 40., 41., 42. és 43-as utcák.
Augusztus 16: Őszi-telep 44., 45., 46-os utcák.
Augusztus 17: Őszi-telep 47., 48., 49. és 50-es u.
Augusztus 18: Őszi telep 51., 52., 53., 54. és 55.
Augusztus 19: Őszi-telep 56. és 57-es utcák 1—79 és 2—42-ig.
Augusztus 21: Őszi-telep 57-es utca 44—78 és 58., 59., 60., 61. és 62-es utcák.
Augusztus 22: Őszi-telep 63., 64., 65., 66., 67.
Augusztus 23: Őszi-telep 68., 69., 70., 71., 72., 73. és 74-es utcák.

V. számú bizottság (földszint 17-es ajtó):

Augusztus 1: Dr Károly Irén, Tolstói, Turnătorilor, Copernic.
Augusztus 2: Sabinelor, Libertății, Princ. Nicolae, Triumfului, Vașcăului, Lascu, Gaia Galation, Neptum.
Augusztus 3: Costaforu.
Augusztus 4: Clemenceanu, Teclu Nicolae, Apateul Roman, Nojoridului.
Augusztus 5: Independentei, Bradului, Găvănescu.
Augusztus 7: Plugariilor, G. Asachi, Alex. Cel Bun, Dr Bojoky.
Augusztus 8: Calea Victoriei 1—19.
Augusztus 9: Calea Victoriei 21—59.
Augusztus 10: Calea Victoriei 59—103.
Augusztus 11: Calea Victoriei 2—40.
Augusztus 12: Calea Victoriei 41—114.
Augusztus 14: Velence-part 1—33.
Augusztus 16: Velence-part 35-től végig.
Augusztus 17: Raului, Cicerone, Cristinei, A. Russo-utcák.
Augusztus 18: Redutei, Gh. Sincai.
Augusztus 19: Horia páratlan.
Augusztus 21: Horia páros.
Augusztus 22: V. Lucaciu páratlan.